

सर्गः २

अथैकधेनोरपराधदण्डाद्गुरोः कृशानुप्रति
मादिभेषि । शक्योऽस्य मन्युर्भवता विनेतुं गाः
कोटिशः स्पर्शयता घटोद्धीः ॥ ५९ ॥ तद्रक्षकल्याण
परम्पराणां भोक्तारमूर्जस्वलमात्मदेहं । मही
तलस्पर्शनमात्रभिन्नमृद्धं हि राज्यं पदमैन्द्रमाजः
॥ ५० ॥ एतावदुक्ता विरते मृगेन्द्रे प्रतिस्वनेनात्म
गुहागतेन । शिलोच्चयोऽपि क्षितिपालमुच्चैः प्रीत्या
तमेवार्थमभाषतेव ॥ ५१ ॥

अथेति । किम्वा एकधेनोरपराधस्य दण्डात् हेतोः वशिष्ठात्
गुरोः त्वया मन्युः कोपोऽपनेतुं शक्यः किं वशिष्ठात् कृशानोः
अग्ने शदृशात् किं त्वया कोटिशः गाः स्पर्शयता ददता किं
गाः घटद्वय उधोयासां ताः ॥ ४९ ॥ तदिति । तस्माद्धेतोः त्वं
आत्मनः शरीरं रक्ष किं शरीरं मङ्गलानां समूहस्य भोक्तारं
पुं किं ऊर्जस्वलं बलवत् पुनः सर्वे जनाः तव राज्यं दन्द्रस्य
स्थानं आज्ञः किं राज्यं ऋद्धं सम्पत्तियुक्तं पुं किं पृथ्वीतलस्य
स्पर्शनमात्रेण भिन्नं ॥ ५० ॥ एतावदिति । एतावदुक्ता सिंहे
विरते सति शिलोच्चयः हिमाचलः स्नेहेन राजानं प्रति उच्चैः
स्वरेण तमेवार्थं अभाषत द्रवोत्प्रेक्षते केन प्रकारेण प्रति
स्वनेन शब्देन किं तेन गुहायां आगतेन ॥ ५१ ॥